

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL UŽDAROSIOS AKCINĖS BENDROVĖS „A“ SKUNDO**

2026 m. rugpjūčio 21 d. Nr. S-2026/189 (7-2026/135)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos pirmininkės Vilmos Vildžiūnaitės, narių Kristinos Jakštienės, Raimondos Juodkaitės (pranešėja), išnagrinėjo uždarnosios akcinės bendrovės „A“ (toliau – Pareiškėja) 2026-06-22 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2026-06-02 sprendimo Nr. (21.222 Mr) 500-1080 (toliau – Sprendimas, skundžiamas sprendimas). Komisijos 2026-08-11 posėdyje Pareiškėjos ir Inspekcijos atstovai nedalyvavo.

Komisija n u s t a t ė:

Pareiškėja nesutinka su Sprendimu, kuriuo ji nebuvo atleista nuo 9 103,96 Eur pelno mokesčio (toliau – PM) delspinigių ir 3 638,98 Eur avansinio pelno mokesčio (toliau – APM) delspinigių už laikotarpį nuo 2023-06-16 iki 2026-05-05. Pareiškėjos vertinimu, Sprendimas yra neteisėtas ir nepakankamai motyvuotas, nes nebuvo tinkamai įvertintos visos reikšmingos bylos aplinkybės, Pareiškėjos sąžiningumas, gero administravimo, proporcingumo, teisingumo ir protingumo principai.

Skunde nurodė, kad Pareiškėja kartu su uždarąja akcine bendrove (toliau – UAB) „B“, UAB „C“, UAB „D“, UAB „E“ buvo įsigyta iš UAB „F“ pagal 2020-12-23 akcijų pirkimo–pardavimo sutartį. Visas minėtas įmones netiesiogiai (tie patys naudos gavėjai) įsigijo UAB „G“. Visoms įmonėms po jų įsigijimo vadovauja tas pats vadovas, todėl ir nebuvo žinoma apie nuostolių paskirstymą tarp grupės įmonių iki jų įsigijimo. 2021 m. UAB „C“, UAB „D“ ir UAB „E“ prijungimo (reorganizacija) būdu buvo prijungtos prie Pareiškėjos.

Nurodė, kad įmonių įsigijimo momentu įmonių balansuose buvo deklaruoti nuostoliai (494 694 Eur), kuriuos Pareiškėja pagrįstai tikėjosi ir panaudojo 2022 m., 2023 m., 2024 m. apmokestinamojo pelno mažinimui. Nei 2020-12-23 akcijų pirkimo–pardavimo sutartyje, nei pardavėjo perduotuose dokumentuose nebuvo pateikta informacija apie tai, kad deklaruoti veiklos nuostoliai jau buvo panaudoti tarp įmonių grupės, prieš perleidžiant įmones naujiems savininkams. Pažymėjo, jog, pasikeitus įmonių savininkams, pasikeitė ir buhalteriai, tvarkę įmonės apskaitą; prieš įsigyjant įmones, nebuvo atliktas auditas, kuris būtų įvertinęs nuostolių panaudojimo situaciją. Pareiškėja tik 2025 m., gavusi raštą iš Inspekcijos apie panaudotus nuostolius, sužinojo, kad sukaupto nuostolio negalėjo panaudoti 2022 m., 2023 m., 2024 m. apmokestinamojo pelno mažinimui. Pareiškėja nebuvo informuota, kad minėtas nuostolis jau buvo panaudotas prieš įmonių perleidimą, taip pat Pareiškėja neturėjo informacijos, kokiai

įmonei minėti nuostoliai buvo perduoti, tokios informacijos nebuvo ir viešai prieinamuose registruose.

Pareiškėja nurodė, jog, gavusi Inspekcijos pranešimą apie deklaravimo klaidas, iškart patikslino PM deklaracijas, atitinkamai sumažindama nuostolius jau „panaudoto“ nuostolio sumomis. Pažymėjo, kad Pareiškėja veikė sąžiningai ir deklaravimo prievolę įvykdė iš karto, kai ji buvo nustatyta. Taip pat siekė rasti bendradarbiavimo galimybių su mokesčių administratoriumi, kreipėsi dėl mokestinės nepriemokos išdėstymo, tačiau gavo neigiamą atsakymą. Pabrėžė, kad Pareiškėja visapusiškai vykdo savo mokestines prievoles ir laikosi įstatymuose numatytų reikalavimų, netinkamas deklaravimas nebuvo tyčinis – jis kilo dėl objektyvių aplinkybių ir informacijos trūkumo, atsiradusio pasikeitus įmonės savininkams.

Teigė, jog, vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 8 straipsniu, Inspekcija privalo vadovautis protingumo ir teisingumo kriterijais. Pareiškėjos vertinimu, atsakomybė dėl susidariusių delspinigių turėtų būti vertinama, atsižvelgiant ir į tai, kad mokesčių administratorius, disponuodamas visa reikalinga informacija, apie 2022–2024 m. deklaravimo klaidas Pareiškėją informavo tik 2025 m.

Pareiškėja, atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, vadovaudamasi MAĮ 100 straipsnio 2 dalimi, 141 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 3 dalimi, padarė išvadą, kad ji atleistina nuo priskaičiuotų PM delspinigių už 2022–2024 m., kurie buvo priskaičiuoti pateikus patikslintą PM deklaraciją.

Taip pat nurodė, kad tuo atveju, jei nebūtų nustatyta MAĮ 141 straipsnyje numatytų atleidimo nuo delspinigių pagrindų, tai nereiškia, kad atleidimas negali būti taikomas, vadovaujantis teisingumo ir protingumo principais. Teigė, kad, priimant sprendimą dėl asmens atleidimo nuo delspinigių, be paminėtų MAĮ nustatytų pagrindų, būtina atsižvelgti ir į konstitucinį teisinės valstybės principą bei iš jo kylančius teisingumo, protingumo ir proporcingumo principus, kurie nuosekliai aiškinami tiek Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo¹ (toliau – LVAT), tiek Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo² (toliau – Konstitucinis Teismas) praktikoje.

Pareiškėjos teigimu, Inspekcija neįrodė, kad Pareiškėja galėjo žinoti apie ankstesnį nuostolių panaudojimą. Skundžiamame sprendime nenustatyta, kokiais konkrečiais dokumentais, registrais ar informacijos šaltiniais Pareiškėja galėjo remtis, nustatydamas ankstesnį nuostolių panaudojimą. Nėra nustatyta, kad tokia informacija buvo perduota Pareiškėjai ar buvo viešai prieinama. Todėl padarė išvadą, kad Inspekcijos išvada apie Pareiškėjos nepakankamą rūpestingumą grindžiama prielaidomis.

Manė, kad Inspekcija nepagrįstai visą riziką perkėlė Pareiškėjai. Pareiškėja veikė, remdamasi pardavėjo perduotais dokumentais ir apskaitos duomenimis, o Sprendime, kaip minėta, nėra nustatyta jokių aplinkybių, įrodančių, kad Pareiškėja turėjo pagrindą abejoti perduotų dokumentų teisingumu.

Pabrėžė, jog nenustatyta, kad Pareiškėja būtų veikusi tyčia ar nesažiningai. Priešingai, gavusi informaciją iš Inspekcijos, Pareiškėja deklaracijas patikslino, bendradarbiavo su Inspekcija ir sumokėjo papildomus mokesčius.

Dėl 2026-03-27 deklaracijų patikslinimo paaiškino, kad deklaracijų tikslinimas buvo atliktas, siekiant išsamiau išsiaiškinti faktines ir teises aplinkybes, susijusias su perimtų mokestinių nuostolių panaudojimu. Teigė, jog šis veiksmas negali būti laikomas nesažiningumo ar piktnaudžiavimo įrodymu. Išsiaiškinusi visas aplinkybes, Pareiškėja pateikė deklaracijas pagal Inspekcijos poziciją ir sumokėjo mokesčius.

¹ 2007-07-05 nutartis adm. byloje Nr. A17-773/2007, 2011-09-08 nutartis adm. byloje Nr. A-575-2144/2011, 2011-09-19 nutartis adm. byloje Nr. A-556-3447/2011, 2011-10-10 nutartis adm. byloje Nr. A-556-2343/2011, 2011-10-10 nutartis adm. byloje Nr. A-556-2544/2011, 2014-06-25 nutartis adm. byloje Nr. A-556-1375/2014;

² 2000-12-06, 2001-10-02, 2004-01-26, 2005-11-03, 2005-11-10 nutarimai.

Nurodė, jog LVAT praktikoje pripažįstama, kad, sprendžiant dėl atleidimo nuo delspinigių, turi būti vertinama: mokesčių mokėtojo sąžiningumas, pažeidimo pobūdis, bendradarbiavimas su administratoriumi, prievolės įvykdymas ir individualios aplinkybės. Inspekcija šių aplinkybių nevertino individualiai ir apsiribojo formaliu teisės normų taikymu.

Akcentavo, kad papildomi mokesčiai sumokėti, mokestinė nepriemoka panaikinta. Delspinigių tikslas nagrinėjamu atveju jau pasiektas. Visiškas atsisakymas taikyti MAĮ 8 straipsnį, Pareiškėjos vertinimu, neatitinka proporcingumo ir teisingumo principų.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Pareiškėja prašo Komisijos panaikinti Inspekcijos Sprendimą ir atleisti Pareiškėją nuo delspinigių ar jų dalies sumokėjimo.

Inspekcija skundžiamame sprendime, vadovaudamasi MAĮ 8 straipsnio 3 dalimi, 100 straipsnio 3 dalimi ir 141 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Atleidimo nuo baudų, delspinigių ir palūkanų taisyklių, patvirtintų Inspekcijos viršininko 2004 m. liepos 26 d. įsakymu Nr. VA-144 (toliau – Taisyklės), 7 punktu ir 25.2 papunkčiu, neatleido Pareiškėjos nuo 9 103,96 Eur PM ir 3 638,98 Eur APM delspinigių už laikotarpį nuo 2023-06-16 iki 2026-05-05.

Sprendime nurodyta, jog prašymas atleisti nuo delspinigių gali būti tenkinamas tik tada, jei yra nors viena aplinkybė, numatyta ir įtvirtinta MAĮ 100 straipsnio 1 dalyje ir 141 straipsnio 1 dalyje. MAĮ nėra įtvirtinta galimybė atleisti mokesčių mokėtoją nuo delspinigių mokėjimo kitu, negu MAĮ nustatytu pagrindu.

Inspekcija nurodė, jog Elektroninio deklaravimo sistemos duomenimis, Pareiškėja aktualias PM ir APM deklaracijas pateikė pavėluotai, t. y. tik po atliktų stebėsenos veiksmų. Pareiškėjai pateikus patikslintas deklaracijas, atsirado papildomai mokėtina 57 576 Eur PM suma (už 2022 m. 2023 m. ir 2024 m.) ir 48 869 Eur APM suma (už 2023 m. III–IV ketv., 2024 m. I–II ketv. bei III–IV ketv., 2025 m. I–II ketv. bei III–IV ketv.). Papildomai deklaruotos PM ir APM sumos atskiromis įmokomis buvo visiškai sumokėtos / įskaitytos tik 2026-05-05, t. y. pavėluotai. Padarė išvadą, kad, vadovaujantis MAĮ 96 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 97 straipsnio 1 ir 3 dalimis, 98 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 2 dalimi, PM ir APM delspinigiai laikotarpiu nuo 2023-06-16 iki 2026-05-05 Pareiškėjai apskaičiuoti pagrįstai.

Nurodė, jog Mokesčių apskaitos informacinės sistemos duomenimis, 9 103,96 Eur PM delspinigiai ir 3 638,98 Eur APM delspinigiai Pareiškėjai apskaičiuoti už laikotarpį nuo 2023-06-16 iki 2026-05-05 nuo 57 576 Eur PM (deklaruoto už 2022 m., 2023 m. ir 2024 m.) ir nuo 48 869 Eur APM (deklaruoto už 2023 m. III–IV ketv., 2024 m. I–II ketv., III–IV ketv., 2025 m. I–II ketv., III–IV ketv.).

Inspekcijos teigimu, Pareiškėja turėjo teisingai ir laiku apskaičiuoti bei deklaruoti PM ir APM bei užtikrinti, kad šie mokesčiai būtų sumokėti laiku. Pareiškėja, laiku neįvykdžiusi PM ir APM prievolių valstybės biudžetui, elgėsi neatsakingai, todėl turi prisiimti iš šių veiksmų kylančias pasekmes, t. y. sumokėti delspinigius, apskaičiuotus už nesavalaikį PM ir APM sumokėjimą. Pažymėjo, jog Pareiškėja turi teisę tikslinti pateiktas PM ir APM deklaracijas po įstatyminio jų pateikimo termino ir koreguoti deklaruotas PM ir APM sumas, tačiau patikslintų deklaracijų pateikimas nekeičia teisės aktuose (šiuo atveju – Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo (toliau – PMĮ) 51 straipsnio 2 dalyje, 53 straipsnio 1 dalyje) nustatytų PM ir APM sumokėjimo terminų.

Inspekcija iš Pareiškėjos prašymo turinio sprendė, kad Pareiškėja prašymą grindžia MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 2 punkte bei MAĮ 100 straipsnio 3 dalyje įtvirtintais pagrindais.

Sprendime nurodyta, jog Inspekcija nustatė, kad Pareiškėja patikslintas PLN204 ir FR0430 deklaracijas pateikė tik po Kauno apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Kauno AVMI) jos atžvilgiu 2025-12-04 pradėtos stebėsenos, kurios tikslas buvo įvertinti, ar Pareiškėja, laikydamasi PMĮ 30 straipsnio nuostatų, pagrįstai atskaitė ankstesnių mokestinių laikotarpių veiklos nuostolius ir sumažino apmokestinamąjį pelną. Stebėsenos metu

nustatyta, kad Pareiškėja 2021–2024 m. dirbo pelningai ir veiklos nuostolių nepatyrė. Apmokestinamąjį pelną ir mokėtiną PM Pareiškėja koregavo – sumažino, įformindama nuostolių perėmimą iš kitų įmonių. Teigė, kad pagal galiojantį teisinį reguliavimą, Pareiškėja perimtus įmonių nuostolius galėjo atskaityti iš savo pajamų tik tuo atveju, jei šios įmonės būtų pateikusios metines PM deklaracijas ir jose deklaravusios perduotus nuostolius, tačiau stebėsenos metu nustatyta, kad tokių deklaracijų pateikta nebuvo. Todėl Pareiškėja neteisėtai atskaitė iš kitų įmonių perimtus nuostolius ir sumažino apmokestinamąjį pelną. Mokesčių administratorius nustatė, kad 2025-12-29–2026-01-21 Pareiškėja patikslino PM deklaracijas už 2022 m., 2023 m. ir 2024 m., kuriose atskaitytų veiklos nuostolių nebedeklaravo. Stebėsenos metu Pareiškėja taip pat tikslino APM deklaracijas už 2023 m. III–IV ketv., 2024 m. I–II, III–IV ketv. ir 2025 m. I–II, III–IV ketv. Dėl patikslintų deklaracijų Pareiškėjai atsirado papildomai mokėtinos PM ir APM sumos.

Inspekcija nurodė, jog vėlesnės stebėsenos, pradėtos 2026-04-01, metu nustatyta, kad Pareiškėja 2026-03-27, t. y. po 2026-02-04 atliktos stebėsenos, pakartotinai patikslino PM deklaracijas už 2023–2024 m. Ankstesnės stebėsenos metu buvo nustatyta, kad Pareiškėja neteisėtai buvo atskaičiusi ankstesnių mokestinių laikotarpių veiklos nuostolius, kuriais sumažino apmokestinamąjį pelną, o perimtų įmonių nuostolių atskaitymas būtų galimas tik tuo atveju, jei susijusios įmonės būtų pateikusios metines PM deklaracijas ir jose deklaravusios perduotus nuostolius. Pareiškėjai 2026-04-03 išsiųstu raštu Nr. (7.45 Mr) K-4821 buvo nurodyta iki 2026-04-17 pateikti išsamų paaiškinimą, koku pagrindu po atliktos stebėsenos buvo patikslintos PM deklaracijos už 2023 m. ir 2024 m., bei pateikti tai pagrindžiančius dokumentus. Tačiau iki nustatyto termino paaiškinimai ir dokumentai mokesčių administratoriui pateikti nebuvo. Pareiškėjai 2026-04-21 buvo duotas mokesčių administratoriaus nurodymas Nr. (7.45 Mr) FR0706-3654, po kurio Pareiškėja 2026-04-22 patikslino PM deklaracijas už 2023–2024 m., atstatė ankstesnės stebėsenos metu deklaruotus duomenis ir atskaitytų veiklos nuostolių nebedeklaravo.

Inspekcijos teigimu, Pareiškėja žinojo apie kitų įmonių turėtus nuostolius, tačiau nepateikė įrodymų ir nenurodė faktinių aplinkybių, kodėl nuostolių panaudojimo patikrinimo galimybės nepriklausė nuo jos valios ar negalėjo būti įgyvendintos. Priešingai, pati Pareiškėja pripažįsta, kad neišnaudojo visų galimų ir jai prieinamų priemonių, įsitikinti nuostolių pagrįstumu. Pareiškėja nurodė, kad nebuvo informuota apie nuostolių panaudojimą, tačiau patvirtino, kad ir pati neįsitikino kitų įmonių nuostolių turėjimu, nes nebuvo atliktas auditas prieš perkant įmones ir nebuvo įvertintas nuostolių panaudojimas. Pareiškėja, įsigijusi įmones, turėjo galimybę įvertinti jų apskaitos duomenis, deklaracijų duomenis, juos palyginti, surinkti papildomą informaciją, tačiau, nebūdama pakankamai sąžininga ir atsakinga, papildomų veiksmų, nesiėmė.

Inspekcija, atsižvelgdama į pirmiau išdėstytą, padarė išvadą, jog nėra pagrindo konstatuoti, kad Pareiškėjos padarytas PM deklaravimo pažeidimas nepriklausė nuo jos valios ir nebuvo toks, kurio ji negalėjo numatyti. Todėl sprendė, kad atleisti Pareiškėją nuo 9 103,96 Eur PM delspinigių ir 3 638,98 Eur APM delspinigių pagal MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 2 punktą nėra pagrindo.

Inspekcija dėl Pareiškėjos atleidimo nuo delspinigių, vadovaujantis MAĮ 8 straipsnio 3 dalimi, nurodė, jog nagrinėjamu atveju nustatyta, kad Pareiškėjos elgesys neatitiko sąžiningos ir rūpestingos mokesčių mokėtojos elgesio – Pareiškėja laiku nevykdė mokesčių teisės aktais įtvirtintų pareigų mokesčių apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo srityje, deklaruodama duomenis apie perimtus nuostolius, nesiėmė veiksmų įsitikinti tų duomenų teisingumu ir patikimumu. Dėl Pareiškėjos nurodytų aplinkybių, susijusių su jos elgesiu geranoriškai patikslinant PM ir APM deklaracijas, Inspekcija nustatė, kad Pareiškėja

deklaracijas patikslino tik stebėsenos metu, o ne savarankiškai Pareiškėjai identifikavus pažeidimus.

Inspekcija, spręsdama Pareiškėjos atleidimo nuo apskaičiuotų PM ir APM delspinigių klausimą, vadovaujantis MAJ 8 straipsnio 3 dalyje įtvirtintais protingumo ir teisingumo kriterijais, pažymėjo, kad nenustatyta aplinkybių, leidžiančių teigti, jog delspinigiai Pareiškėjai buvo apskaičiuoti nepagrįstai ar neprotingo dydžio, taip pat nenustatyta, kad Pareiškėjos padaryti mokesčių įstatymų pažeidimai būtų buvę sąlygoti netinkamų mokesčių administratoriaus veiksmų ar neveikimo. Priešingai, mokesčių administratorius, siekdamas padėti Pareiškėjai tinkamai vykdyti savo mokestines prievoles, vykdė stebėsenos veiksmus, informavo Pareiškėją apie nustatytus trūkumus, siuntė pranešimus dėl būtinybės patikslinti deklaruotus duomenis bei suteikė galimybę pateikti paaiškinimus ir pagrindžiančius dokumentus. Mokesčių administratorius nustatė, kad Pareiškėja patikslino deklaracijas dėl neteisėtai atskaitytų ankstesnių mokestinių laikotarpių veiklos nuostolių, kuriais buvo sumažintas apmokestinamasis pelnas, tačiau vėliau deklaruotus duomenis pakartotinai pakeitė („atitaisė“), nors ankstesnės stebėsenos metu jai jau buvo išaiškintas tokių nuostolių atskaitymo nepagrįstumas. Dėl šių Pareiškėjos veiksmų mokesčių administratoriui teko pakartotinai inicijuoti stebėsenos procedūrą ir papildomai vertinti deklaruotų duomenų teisingumą.

Inspekcija dėl Pareiškėjos argumento dėl informavimo apie nustatytus trūkumus momento – 2025 m., nurodė, kad MAJ 68 straipsnyje įtvirtinta mokesčių apskaičiavimo / perskaičiavimo senatis yra einamieji ir treji ankstesni metai. Todėl Inspekcija, 2025 m. nustačiusi PM deklaravimo pažeidimus už 2022–2024 m., minėto termino nepažeidė. Nenustatyta, kad dėl delspinigių skaičiavimo laikotarpio delspinigių suma būtų neproporcingai išaugusi (apskaičiuota delspinigių suma sudaro 16 proc. nuo papildomai deklaruotos mokesčio sumos), kas yra proporcinga padarytiems pažeidimams. Jei Pareiškėja būtų laiku ir teisingai pateikusi PM ir APM deklaracijas, sumokėjusi mokesčius ir tokiu būdu tinkamai įvykdžiusi savo mokestines prievoles, jai nebūtų buvę apskaičiuoti delspinigiai ir nebūtų reikėję atlikti veiklos stebėsenų.

Taip pat teigė, jog aplinkybės, kad Pareiškėja bendradarbiavo, nėra išskirtinės ir leidžiančios atleisti nuo pagrįstai apskaičiuotų PM ir APM delspinigių mokėjimo, vadovaujantis teisingumo bei protingumo kriterijais, nes bendradarbiavimas su mokesčių administratoriumi yra mokesčių mokėtojo pareiga (MAJ 40 straipsnio 2 punktą).

Pabrėžė, jog Pareiškėja nustatyta tvarka ir laiku neįvykdė PM ir APM prievolių, t. y. valstybės biudžetas laiku negavo ženklios piniginių lėšų sumos. Todėl sprendė, jog nėra pagrindo atleisti Pareiškėjos nuo delspinigių mokėjimo, kurie jai apskaičiuoti, nesilaikant mokesčių teisės aktuose nustatytos mokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos.

Inspekcija, atsižvelgdama į tai, kad prašymo nagrinėjimo metu nenustatyta išskirtinių aplinkybių, būtinų teisingumo, protingumo ir proporcingumo principo taikymui, konstatavo, kad vadovaujantis MAJ 8 straipsnio 3 dalyje įtvirtintais protingumo ir teisingumo kriterijais bei teismų praktika, Pareiškėja negali būti atleista nuo 9 103,96 Eur PM delspinigių ir 3 638,98 Eur APM delspinigių mokėjimo.

Komisija k o n s t a t u o j a:

Pareiškėjos skundas iš dalies tenkintinas, Inspekcijos Sprendimas keistinas.

Mokestinis ginčas yra kilęs dėl Sprendimo, kuriuo Pareiškėja neatleista nuo 9 103,96 Eur PM delspinigių ir 3 638,98 Eur APM delspinigių už laikotarpį nuo 2023-06-16 iki 2026-05-05, teisėtumo ir pagrįstumo.

Byloje nustatyta ir ginčo dėl šių faktinių aplinkybių nėra, kad Pareiškėja po jos atžvilgiu mokesčių administratoriaus 2025-12-04 pradėtos stebėsenos, kurios tikslas buvo įvertinti, ar Pareiškėja, vadovaudamasi PMĮ 30 straipsnio nuostatomis, pagrįstai atskaitė ankstesnių mokestinių laikotarpių veiklos nuostolius ir sumažino apmokestinamąjį pelną, 2025-12-29–2026-01-21 patikslino metines PM deklaracijas už 2022 m., 2023 m. ir 2024 m. Patikslintose metinėse PM deklaracijose už 2022–2024 m. Pareiškėja atskaitytų veiklos nuostolių nebedeclaravo, dėl ko mokėtinas PM padidėjo: už 2022 m. – nuo 7 733 Eur iki 25 778 Eur, už 2023 m. – nuo 12 089 Eur iki 40 297 Eur, už 2024 m. – nuo 26 234 Eur iki 37 557 Eur. Stebėsenos metu Pareiškėja taip pat patikslino APM deklaracijas už 2023 m. III–IV ketvirčius (APM suma padidėjo nuo 3 866 Eur iki 12 890 Eur), 2024 m. I–II ketvirčius (APM suma padidėjo nuo 3 866 Eur iki 12 890 Eur) ir III–IV ketvirčius (APM suma padidėjo nuo 6 044 Eur iki 20 148 Eur), 2025 m. I–II ketvirčius (APM suma padidėjo nuo 6 448 Eur iki 21 492 Eur) bei III–IV ketvirčiu (APM suma padidėjo nuo 13 992 Eur iki 20 030 Eur). Dėl patikslintų PM ir APM deklaracijų už 2022–2024 m. Pareiškėjai atsirado papildomai mokėtinos 57 576 Eur PM ir 48 869 Eur APM sumos, kurias Pareiškėja atskiromis įmokomis visiškai sumokėjo / buvo įskaitytos tik 2026-05-05.

Atitinkamai, Inspekcija, vadovaudamasi PMĮ 47 straipsnio 6 dalimi, 51 straipsnio 2 dalimi, 53 straipsnio 1 dalimi, MAĮ 96 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 97 straipsnio 1 ir 3 dalimis, 98 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 2 dalimi, atsižvelgdama į tai, kad PM ir APM už 2022–2024 m. sumokėtas pavėluotai, apskaičiavo Pareiškėjai 9 103,96 Eur PM delspinigius ir 3 638,98 Eur APM delspinigius už laikotarpį nuo 2023-06-16 iki 2026-05-05.

Pareiškėja skunde Komisijai nurodė, kad reorganizavimo būdu prie Pareiškėjos prijungus UAB „C“, UAB „D“ ir UAB „E“, šių įmonių balansuose deklaruoti nuostoliai (494 694 Eur) buvo panaudoti Pareiškėjos 2022 m., 2023 m., 2024 m. apmokestinamojo pelno mažinimui. Ir tik 2025 m., gavusi raštą iš Inspekcijos, Pareiškėja sužinojo, kad perimtų įmonių sukauptų nuostolių negalėjo panaudoti 2022–2024 m. apmokestinamojo pelno mažinimui. Teigė, jog Pareiškėja nebuvo informuota, todėl nežinojo / negalėjo žinoti, kad minėtų įmonių nuostoliai jau buvo panaudoti prieš įmonių perleidimą. Pabrėžė, jog Pareiškėja rėmėsi pardavėjo perduotais perimtų įmonių dokumentais ir apskaitos duomenimis, o netinkamas deklaravimas nebuvo tyčinis – jis kilo dėl objektyvių aplinkybių ir informacijos trūkumo, atsiradusio pasikeitus įmonės savininkams ir buhalteriams. Akcentavo, jog prievolę patikslinti PM ir APM deklaracijas įvykdė iškart, kai ji buvo nustatyta, bendradarbiavo su mokesčių administratoriumi, neveikė tyčia ar nesąžiningai. Laikėsi pozicijos, jog Pareiškėja atleistina nuo PM ir APM delspinigių, vadovaujantis MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 2 punktu arba MAĮ 8 straipsniu, remiantis Konstitucinio Teismo ir LVAT praktika dėl teisingumo, protingumo ir proporcingumo principų taikymo.

Kadangi mokestinio ginčo ribas nustato Pareiškėjos pateiktas skundas ir jame išdėstyti argumentai, Komisija šiame sprendime pasisakys dėl galimybės atleisti Pareiškėją nuo PM delspinigių ir APM delspinigių, atsižvelgdama į Pareiškėjos skunde pateiktus argumentus.

Dėl atleidimo nuo delspinigių pagal MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 2 punktą.

Vadovaujantis MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 2 punktu, mokesčių mokėtojas atleidžiamas nuo delspinigių, jei mokesčio įstatymas pažeistas dėl aplinkybių, kurios nepriklausė nuo mokesčių mokėtojo valios ir kurių jis nenumatė ir negalėjo numatyti. Tokiomis aplinkybėmis nelaikomi mokesčių mokėtojo ar jo darbuotojų veiksmai ar neveikimas, taip pat mokesčių mokėtojo nemokumas.

LVAT, aiškindamas MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 2 punkto nuostatą, ne kartą yra konstatavęs, jog šis atleidimo nuo baudos pagrindas sietinas su nenugalimos jėgos poveikiu (force majeure) ir atsitiktinių aplinkybių poveikiu (cas fortuit), kurių savo veikloje mokesčių mokėtojas nenumatė ir numatyti negalėjo, ir šių aplinkybių poveikio pasekoje atsiradę padariniai negalėjo būti priklausomi nuo mokesčių mokėtojo valios. Minėtomis aplinkybėmis

pripažintinos gamtos jėgos, valstybinės valdžios institucijų neteisėti veiksmai ir žmogaus poveikis. Tačiau žmogaus poveikis mokesčio mokėtojo veiklai tik tuomet eliminuoja mokesčio mokėtojo valią, kai prieš jį naudojamas absoliutus smurtas, kurio mokesčio mokėtojas negali išvengti, jam pasipriešinti ar nuo jo apsiginti (žr., pvz., 2005-02-09 sprendimą adm. byloje Nr. A-15-141/2005, 2013-05-21 nutartį adm. byloje Nr. A-556-941/2013, 2021-09-15 nutartį adm. byloje Nr. eA-2713-968/2021, 2023-11-22 nutartį adm. byloje Nr. A-1123-968/2023).

Nagrinėjamu atveju byloje nėra nustatyta aplinkybių, o Pareiškėjos skunde nurodytos aplinkybės, jog Pareiškėja nežinojo / negalėjo žinoti, kad įsigytų įmonių nuostoliai, apskaityti jų balanse, buvo panaudoti prieš šių įmonių perleidimą, be to, Pareiškėja neveikė tyčia ar nesąžiningai, deklaruodama perimtų įmonių nuostolius, nėra tos, kurias būtų galima prilyginti force majeure ar cas fortuit. Komisijos vertinimu, nagrinėjamu atveju Pareiškėja nevykdė pareigos elgtis rūpestingai ir atidžiai arba nesugebėjo tokia būti konkrečioje situacijoje, t. y. prieš deklaruodama perimtų įmonių nuostolius, kuriais sumažino 2022–2024 m. apmokestinamąjį pelną, neįsitikino, kad turi teisę atskaityti iš savo pajamų perimtų įmonių nuostolius. Svarbu pažymėti, kad pati Pareiškėja skunde pripažino, jog, prieš įsigyjant įmones, nebuvo atliktas auditas, kuris būtų įvertinęs nuostolių panaudojimo situaciją, o netinkamas deklaravimas kilo dėl objektyvių aplinkybių ir informacijos trūkumo, pasikeitus įmonės savininkams ir buhalteriams. Taigi būtent pačios Pareiškėjos nepakankamas rūpestingumas ir atidumas, t. y. neveikimas, lėmė neteisėtai 2022–2024 m. deklaruotus PM ir APM duomenis. Todėl atleisti Pareiškėją nuo 9 103,96 Eur PM delspinigių ir 3 638,98 Eur APM delspinigių, remiantis MAJ 141 straipsnio 1 dalies 2 punktu, nėra pagrindo.

Dėl teisingumo, protingumo ir proporcingumo principų taikymo.

Komisija, pasisakydama dėl MAJ 8 straipsnio 3 dalyje nustatytų teisės principų taikymo, pažymi, kad LVAT, formuodamas teismų praktiką dėl mokesčių mokėtojų atleidimo nuo delspinigių sumokėjimo, vadovaujasi ne tik MAJ įtvirtintais atleidimo nuo delspinigių (baudų) pagrindais, bet ir laikosi pozicijos, kad, sprendžiant mokėtojų atleidimo nuo apskaičiuotų delspinigių klausimus, turi būti vadovujamasi teisingumo ir protingumo kriterijais bei atsižvelgiama į Konstitucinio Teismo suformuotą doktriną dėl skiriamų sankcijų už įstatymų pažeidimus (žr., pvz., 2011-09-08 nutartį adm. byloje Nr. A-575-2144/2011, 2011-09-19 nutartį adm. byloje Nr. A-556-3447/2011, 2011-10-10 nutartis adm. byloje Nr. A-556-2343/2011 ir adm. byloje Nr. A-556-2544/2011, 2014-03-25 nutartį adm. byloje Nr. A-556-971/2014). Tačiau akcentuotina, kad atleidimas nuo ekonominių sankcijų mokėjimo yra galimas tik esant išskirtinėms aplinkybėms (žr., pvz., LVAT 2017-11-06 nutartis adm. byloje Nr. A-1146-602/2017, 2018-02-06 nutartis adm. byloje Nr. A-144-602/2018, 2020 07 29 nutartis adm. byloje Nr. eA-3155-968/2020), kurios buvo nulemtos norminių aktų reikalavimų neatitinkančių mokesčių administratoriaus veiksmų, jo neveikimo, arba tais atvejais, kai yra akivaizdu, kad apskaičiuoti delspinigiai (be baudinės funkcijos atliekantys biudžetui laiku nesumokėtų mokesčių kompensacinę funkciją) dėl savo dydžio (pvz., artimas ar net viršijantis pačią mokestinę prievolę) būtų neadekvatūs padarytam pažeidimui, taip pat turi būti vertinamos ir pažeidimo padarymo aplinkybės. Reikšmingomis aplinkybėmis, sprendžiant atleidimo nuo ekonominių sankcijų (baudų, delspinigių) klausimą, LVAT pripažįsta ir tokias aplinkybes, kaip mokestinio patikrinimo, mokestinio ginčo trukmė, mokesčių administratoriaus kontrolės veiksmų atlikimo operatyvumas, paties mokėtojo elgesys kontrolės veiksmų metu ar po jų, geranoriškas ir aktyvus mokesčių mokėtojo bendradarbiavimas, apskaičiuotų (nesumokėtų) mokesčių sumokėjimas, teisės normų reikalavimų neatitinkantys, neoperatyvūs mokesčių administratoriaus veiksmai kontrolės procedūrų ir mokestinio ginčo metu, taip pat tam tikros mokesčių mokėtoją apibūdinančios aplinkybės – amžius, socialinė grupė, sveikatos problemos ir pan. (LVAT 2014-03-17 nutartis administracinėje byloje Nr. A-556-990/2014).

Taigi, taikant teisingumo ir protingumo kriterijus, vertintini visų mokestinių teisinių santykių dalyvių veiksmai mokesčių administravimo procese. Teisingumo siekimas suprantamas, kaip siekimas protingos skirtingų interesų pusiausvyros, atsižvelgiant į abiejų šalių interesus bei pareigas (mokesčių mokėtojo prievolę teisingai mokėti ir deklaruoti mokesčius bei mokesčių administratoriaus pareigą skatinti savanorišką mokesčių mokėjimą).

Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad konstituciniai teisingumo, teisinės valstybės principai suponuoja ir tai, kad už teisės pažeidimus valstybės nustatomos poveikio priemonės turi būti proporcingos (adekvačios) teisės pažeidimui, turi atitikti siekiamus teisėtus ir visuotinai svarbius tikslus, neturi varžyti asmens akivaizdžiai labiau negu reikia šiems tikslams pasiekti; tarp siekiamo tikslo nubauti teisės pažeidėjus ir užtikrinti teisės pažeidimų prevenciją ir pasirinktų priemonių šiam tikslui pasiekti turi būti teisinga pusiausvyra (proporcingumas); konstitucinis teisingumo principas reikalauja nustatomas nuobaudas diferencijuoti taip, kad jas taikant būtų galima atsižvelgti į teisės pažeidimo pobūdį, į atsakomybę lengvinančias ir kitas aplinkybes, kad atsižvelgiant į tai būtų galima skirti mažesnę nuobaudą nei sankcijoje numatytoji minimali ir kt.; įstatymuose už įstatymų pažeidimus nustatomos baudos turi būti tokio dydžio, koks yra būtinas siekiant teisėto ir visuotinai svarbaus tikslo – užtikrinti įstatymų laikymąsi, nustatytų pareigų vykdymą (žr., pvz., Konstitucinio Teismo 2000-12-06, 2001-10-02, 2004-01-26, 2005-11-03, 2005-11-10, 2008-01-21 nutarimus).

Nagrinėjamoje byloje nustatyta, kad Pareiškėja geranoriškai bendradarbiavo su mokesčių administratoriumi, t. y. mokesčių administratoriui atlikus stebėsenos veiksmus, Pareiškėja pripažino nustatytas aplinkybes, patikslino PM ir APM deklaracijas, įvykdė papildomai apskaičiuotas mokestines prievoles. Byloje nėra duomenų, tokios informacijos nenurodė ir Inspekcija, kad Pareiškėja būtų veikusi tyčia, siekusi nuslėpti apmokestinamąsias pajamas ar kitoku nesąžiningu būdu išvengti mokestinės prievolės. Priešingai, kaip konstatavo Komisija, Pareiškėjos nepakankamas rūpestingumas ir atidumas, t. y. netinkamas mokestinių nuostolių perėmimas ir jų atskaitymo teisinių sąlygų įvertinimas, lėmė ginčo mokestinės prievolės susidarymą. Todėl, atsižvelgdama į nurodytas aplinkybes, remdamasi Konstitucinio Teismo suformuota doktrina dėl skiriamų sankcijų už įstatymų pažeidimus taikant teisingumo ir proporcingumo principus, pripažindama, kad likusi sankcijų dalis turės pakankamą poveikį Pareiškėjai ir atliks bendrosios prevencijos funkciją, Komisija konstatuoja, kad Pareiškėja atleistina nuo 20 proc. PM ir APM delspinigių, t. y. nuo 1 820,79 Eur (9 103,96 x 20 proc.) PM delspinigių ir 727,80 Eur (3 638,98 x 20 proc.) APM delspinigių.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 4 punktu, n u s p r e n d ž i a:

Pakeisti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2026-06-02 sprendimą Nr. (21.222 Mr) 500-1080 ir atleisti uždarąją akcinę bendrovę „A“ nuo 1 820,79 Eur pelno mokesčio delspinigių bei 727,80 Eur avansinio pelno mokesčio delspinigių ir neatleisti nuo 7 283,17 Eur pelno mokesčio delspinigių bei 2 911,18 Eur avansinio pelno mokesčio delspinigių už laikotarpį nuo 2023-06-16 iki 2026-05-05.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Regionų administraciniam teismui, skundą paduodant pasirinktinai: Vilniaus rūmuose (Žygimantų g. 2, 01102, Vilnius), Kauno rūmuose (A. Mickevičiaus g. 8 A, 44312, Kaunas), Klaipėdos rūmuose (Galinio Pylimo g. 9, 91230, Klaipėda), Šiaulių rūmuose (Dvaro g. 80, 76298, Šiauliai), Panevėžio

rūmuose (Respublikos g. 62, 35158, Panevėžys) ar per Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portalą <https://e.teismas.lt>. Skundas Regionų administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, sprenddami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas.

Komisijos pirmininkė

Vilma Vildžiūnaitė

Komisijos narė

Kristina Jakštienė

Komisijos narė

Raimonda Juodkaitė